63ste Jaargang No. 5272 DAGBLAD Zaterdag 22 November 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.— Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs fl.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Directeur F. J. M. Wijnekus, Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Leon Blum gaf zijn opdracht terug

Robert Schumacher de nieuwe kabinetsformateur

Egypte wil inlijving van Eritrea

Bradley volgt Eisenhower op

Roeterderoet in Otrabanda

BLUM TOT HET NATIONAAL ASSELBLE.

Blum vertelde aan de Nationale Assemblee dat het internationale communisme openlijk de oorlog verklaard had aan de Franse demonratie.

LEON BLUM.

Hij deed een beroep op de Assemblee om permissie te krijgen voor het vormen van een nieuwe regering. Op hetzelfde ogenblik bereidden de transport-arbeiders in Parijs een staking voor van één uur, om uiting te geven aan hun solidariteit met de half milléioen werklui die over geheel Frankrijk in staking zijn. Blum zeide: „De republiek is in gevaar. Ook van de kant van „de Gaulle's Franse Volkspartij" is de toestand ernstig."

Blum schetste voorts zijn regeringspolitiek en vroeg aan de vertegenwoordigers om de opdracht welke president Auriol aan hem had verstrekt om een nieuwe regering te vormen, goed te keuren. Het aantal benodigde stemmen bedroeg 309.

„De republiek", aldus Blum in zijn rede voor de Nationale Assemblee, „welke wij ons vaderland noemen, is in gevaar. De burgerlijke vrijheden, de publieke vrede en de vrede in het algemeen worden bedreigd. Het gevaar is dubbel. Van de ene kant heeft het internationale communisme openlijk de strijd aanvaard tegen de Franse Democratie en van de andere kant is er een nieuwe partij in Frankrijk geboren, welke als doel, misschien wel ook als enigste doel, heeft separatie van de nationale souvereiniteit van zijn fundamentele tradities (van een parlementaire regering. Ik ben hier gekomen om alarm te blazen. Alle Parijse employees van openbare instellingen en de werklieden in de chemische fabrieken en verder nog van de leder, papier en glas industrieën, zouden zich verenigen met de „waarschuwings" saking der transport arbeiders. Tevens zouden zij protest aantekenen tegen het gebruikmaken van militaire troepen om de stakers van de Citroen Auto fabriek, op verleden Woensdag te verdrijven.: Ook wilden zij blijk geven van hun solidariteit met alle werklieden die momenteel in staking zijn.

Blum zeide voorts: „Ik ben hier om te trachten alle republikeinen te verenigen die tegen een onpersoonlijk dictatorschap zijn, niet één van het proletariaat, doch één van een politieke partij".

Blum trachtte een derde macht in het leven te roepen om zowel de communisten als de rechtse volgelingen van de Gaulle te bestrijden.

„De republiek", aldus Blum, „kan het beste verdedigd worden door het autoritair gezag van de republikeinse staat krachtig te laten gelden en door tucht op te leggen, door alle openbare administraties te verenigen, door een regelmatige en effectieve functionering van de constitutionele organisatie te verzekeren en de samenhang van het economisch leven te garanderen.

In deze geest zie ik de sociale conflicten die steeds stijgen en zich vermenigvuldigen over het gehele land. Zij moeten krachtig bestreden worden."

Blum waarschuwde de arbeidersbonden dat zij onderscheid moesten maken tussen de wettige rechten en daden en de agressieve en destructieve acties tegen de instellingen en doctrines van de republiek.

Spreker ging aldus voort: „De geest der principeen en gebruiken der Democratie moest door de arbeidersbonden worden overgenomen. Mijn regering zal een onbuigzame strijd aangaan tegen een verhoging der levenskosten en tegen een monetaire inflatie. Blum drong aan op een spoedige gelijkstelling van de landbouw met de industrie. Hij verklaarde dat zijn politiek uit principeel oogpunt bekeken een vervolg zal zijn van het program van zijn voorganger Ramadier. Dit gedeelte van Blums rede werd koel ontvangen door de Kamerleden met uitzondering der socialisten.

De derde macht der tussenpartijen zal niets anders zijn dan een verzameling der Republikeinen die voor vrijheid, sociale recheten en vrede vechten." Hij deed voorts een beroep op de solidariteit onder de andere Europeanen die niet geloofden dat een oorlog onvermijdelijk was vanwege het conflict tussen Oost en West.

Blum legde er de nadruk op dat de Franse missie bestond in het creëeren van een internationale „derde macht" om de internationale communistische gevaren te bestrijden. Dit was noodzakelijk volgens Blum om de mensheid te redden.

Als slot van zijn redevoering haalde Blum een gezegde aan uit de 18de eeuw van de Franse revolutionnair Pierre Victurnien Vergniaud, die gezegd had: „Laat de herinnering aan ons verdwijnen, doch dat de republiek blijve."

NIEUWE KABINETS-FORMATEUR IN FRANKRIJK

Robert Schuman, minister van Financiën en lid van de Republikeinse Volksbeweging maakte bekend, dat hij er in toestemde een nieuwe Franse regering te vormen. Schuman deed deze mededeling na een conferentie met president Auriol, waarop hij direct na zijn ministerie ging om een aanvang te maken met de partijleiders, alvorens de vertrouwensmotie te stellen in de Nationale Vergadering. De Kamer weigerde gisteren Leon Blum voldoende steun om minister-president te worden. Schuman is 61 jaar oud en werd geboren te Luxemburg. Hij was de zesde politieke leider, die hedenmorgen met Auriol confereerde. De anderen waren o.a. Paul Reynaud en twee vroegere ministers Andre Marie en Yvon Delbos. De twee laatsten weigerden de taak te aanvaarden om gezondheidsredenen.

Het publiek in het algemeen kent Schuman niet, dat als een financieel deskundige beschouwd wordt. Indien hij de vertrouwensmotie wint en er in slaagt een kabinet te vormen, dan zal hij de arbeidsvrede moeten brengen in het door stakingen verscheurde Frankrijk, waar bijna 750.000 man werkeloos zijn. Frankrijk, dat sedert Woensdag door het aftreden van Ramadier zonder minister-president is, staat onder zware druk van links.

RUSLAND BESCHULDIGT WEER.

De Russische bezettingsautoriteien hebben de drie Westelijke Geallieerden ervan beschuldigd, dat zij de overeenkomst van Potsdam en andere overeenkomsten betreffende het bestuur van Duitsland veelvuldig verkracht hebben. Maarschalk Vasily D. Sokolovsky, de chef van de Russische bezette zone in Duitsland, las gisteren in de bijeenkomst van de Geallieerde Toezichtsraad deze beschuldigingen voor uit een verslag van wel 25 bladzijden. Het was de laatste zitting voordat de minister van Buitenlandse Zaken der Vier Grote Mogendheden te Londen zullen gaan spreken over het Duits-Oostenrijkse vredesverdrag.

Alhoewel men was overeengekomen, dat een gezamenlijk verslag van de zitting in de namiddag in de kranten zou verschijnen, publiceerden de Russen hun beschuldigingen reeds des morgens in de kranten. De vertalers waren nog bezig voor de leden van de Raad, toen de kranten reeds met de verslagen verschenen. De andere leden zijn nu bezig in het kort een weerlegging op te stellen van de Russische beschuldigingen. Generaal Lucius D. Clay, de militaire gouverneur der Verenigde Staten, stond er op, dat de Russische beschuldigingen volledig gepubliceerd zouden worden, opdat iedereen ze kan bestuderen. De actie van de Rus Sokolovsky word als een slecht voorteken beschouwd voor het succes van de Londense conferentie. De Russische beschuldigingen worden beschreven als oude stof, die reeds herhaaldelijk zijn geuit. Men beschouwt de wijze van doen der Russen onjuist, omdat zij in de laatste vergadering deze beschuldigingen voor de dag brachten, zodat de andere leden geen gelegenheid kregen deze behoorlijk te weerleggen. De Russische bevelhebber was de dag tevoren uit Moskou aangekomen na een verblijf aldaar van tien dagen.

OPVOLGER VAN EISENHOWER.

Truman maakte bekend, dat generaal Omar Bradley de nieuwe chef van de Staf van het leger zal zijn als generaal Eisenhower zich in

OMAR BRADLEY.

het voorjaar terugtrekt om president te worden van de universiteit van Columbia. Bradley zal als administrateur van de veteranen opgevolgd worden door Carl R. Gray, een industrieel van Chicago.

70.000 VERMISTE ITALIANEN.

Maarschalk Giovanni Messe, die gedurende de oorlog het Italiaanse leger in Rusland commandeerde, schreef in „El Tiempo", dat er nog steeds 70.000 Italianen vermist worden in Rusland. Messe, die door de linksen wordt aangevallen als de mogelijke leider van het oplevend fascisme, beschuldigde de communisten ervan, dat zij Zaterdag jl. in Rome een verkeersstaking hadden georganiseerd, omdat zij gehoord hadden, dat hij zou deelnemen aan een bijeenkomst van bloedverwanten der vermiste mannen.

Messe zeide, dat de communisten hem, ondanks de herhaalde ontkenningen van het ministerie van Oorlog, verantwoordelijk stellen voor de ondergang van het achtste Italiaanse leger in Rusland. De dag zal echter komen, dat wat er geschiedde met het Italiaanse leger in Rusland, bekend zal worden en in het bijzonder wat er gebeurde met de 70.000 vermiste mannen. Volgens de meest juiste getuigenis staat zeer ernstige verantwoordelijkheid der Russen reeds vast.

VAN EEN HUWELIJK KOMT EEN HUWELIJK.

Er gaan geruchten over een liefde, die er zou ontstaan zijn tussen prinses Theresa van Orleans Braganza, die naar Londen kwam voor het huwelijk van Prinses Elisabeth, en koning Michaël van Roemenië. Zij verbleven in hetzelfde hotel. Thereza is van het Koningshuis, dat rechten laat gelden op de niet-bestaande troon van Brazilië. Er zijn geen officiële bevestigingen van het gerucht, alhoewel men er in diplomatieke kringen reeds over spreekt.

het nieuws van vandaag

In Frankrijk is de toestand verre van rooskleurig. Het treinverkeer ondervindt grote vertraging. Telefoonleidingen werden doorgesneden en de onrust in het land stijgt voortdurend. Leon Blum hield gisteren een rede voor de Franse Kamer om te trachten een meerderheid voor zijn kabinetsformatie te vinden. Het mocht de 75-jarige grijsaard niet gelukken de leden te overtuigen, dat hij de juiste man was, die Frankrijk in deze tijd nodig heeft. Hij deed een vurig beroep op alle socialistische groeperingen om tezamen een derde macht te vormen, die zowel tegen rechts als links strijdend de Republiek zou relden van de ondergang. Zijn te volgen politiek stelde hij voor als een vervolg op de regering van Ramadier. Vooral deze verklaring werd zeer koel ontvangen. Direct nadat bekend was, dat Blum niet geslaagd was, riep de president van Frankrijk andere politieke leiders bij hem om hem de opdracht tot het vormen van een kabinet te geven. Eerst de zesde man stemde toe. Het was de 61-jarige minister van Financiën Robert Schumacher, een lid van de partij van Bidault. Hij zal het proberen. Eerst consulteert hij de leiders der partijen en dan zal hij eveneens als Blum een poging wagen om een meerderheid achter zich te krijgen voor een kabinetsformatie. Ondertussen gaan de communisten voort geheel het land in wanorde te brengen. Charles de Gaulle echter zwijgt en wacht zijn kansen.

Dinsdag komt de conferentie van de ministers van Buitenlandse Zaken der Vier Grote Mogendheden bijeen ter oplossing van de Oostenrijkse en Duitse quaesties. Veel hoop, dat er iets bereikt zal worden, is er niet. De voorconferentie was een complete teleurstelling. Nu hebben de Russen het nog prettiger gemaakt om op de laatste bijeenkomst van de Geallieerde Toezichtsraad in Berlijn een groot aantal beschuldigingen te uiten, die direct gepubliceerd werden. De andere leden van de Raad kregen niet eens gelegenheid zich te verdedigen.

De beschuldigingen waren welheel oude beestjes, maar het zou toch goed geweest zijn om direct van antwoord te kunnen dienen. De Russen herhalen steeds maar dezelfde beschuldigingen, die al herhaaldelijk zijn weerlegd, maar ze houden vol. Ze steken de leugens en verdachtmakingen in een nieuw kleedje, zetten het een modieus hoedje op, trekken het nylonkousen aan en daar gaat het weer opnieuw de ronde doen. Houdt maar vol, redeneren de communisten, er blijft altijd wat van hangen. En de mensen redeneren: iets wat zo dikwijls en zo uitdrukkelijk verklaard wordt, moet toch wel waar zijn. Het woord der mensen is wonderlijke raddraaier.

In Otrabanda is Roeterderoet weer op bezoek. De roetcommissie ziet nooit wat en de K.N.S.M. vindt het ook niet van belang om de burgers deze onaangenaamheid te besparen. Men roet maar raak. Roeterderoet verheugt zich, maar de bewoners van Otrabanda hebben geen water om zich schoon te wassen. Wat een zorg toch heeft dat gouvernement van Curaçao voor zijn burgers.

Curacao en de Conferentie

Met de komst van mr. dr. Da Costa Gomez op Curaçao zal de politieke stormbal weer in de hoge mast gehesen worden, men behoeft geen politieke vreemdeling in Jeruzalem te zijn om te concluderen, dat de Ronde Tafel Conferentie de enige reden is geweest voor de meester doctor om de winterse jas tijdelijk te verwisselen voor het tropen costuum en naar Willemstad te komen om zijn invloed aan te wenden om de afvaardiging van Curaçao naar den Haag een feit te doen worden.

Trouwens, de hernieumde en in heftigheid oplaaiende activiteit van de twee politieke partijen, wijst onmiskenbaar in diezelfde richting. De Democratische Partij heeft en in openbare redevoeringen en middels publicaties in haar orgaan uiting gegeven aan haar grote ontevredenheid over en heftig gefulmineerd tegen het houden van bedoelde Conferentie, terwijl het Volkscomité daarentegen de Statenleden in het algemeen en de democraten in het bijzonder sabotage verweet door de voordracht der afgevaardigden op sleeptouw te houden.

De politieke tirades en sophismen van de Democratische Partij mogen wellicht als een nieuw hoofdstuk voor het boek der Klaagliederen van Jeremia of het Curaçaose belang gediend is om star vast te houden aan bepaalde standpunten en de deur tot onderhandelen abrupt dicht te gooien.

Er moge iets waars in zijn in de door de Democratische Partij geponeerde stelling, dat Nederland weet wat Curaçao wil en dat de afgevaardigden niet uit een voordracht gekozen moet worden. Maar dit impliceert niet dat het in het huidige sadium beter is geen conferentie te houden en niet verder daar in den Haag aan de besprekingen deel te nemen.

Wij spreken het als onze vaste overtuiging uit dat een Ronde Tafel Conferentie een Curaçaos belang is, een belang, waarvan de democraten moeilijk kunnen beweren, dat dit slechts betrekkelijk is en dat géén conferentie beter is dan wel een conferentie; wij althans kunnen deze stelling moeilijk binnen de verdedigbare grenzen houden.

Wij mogen dr. Maal de erkenning van zijn kunde als medicus zeker niet onthouden, indien wij echter uisluitend op zijn gedragingen als politicus letten op het democraten-podium, dan komen we tot hem in een andere verhouding te staan. Wij weten dat — ook al weet Nederland wat Curaçao wenst — een aansluiting van Curaçao bij Venezuela, zonder de minste twijfel, niet het gevoelen is van het overgrote deel der bevolking — exclusief dr. Maal — en dus zeker niet haar goedkeuring kan wegdragen. De suggestie alleen is al gespeend van iedere grond van realiteitszin en vormt bij weldenkende mensen geen punt van discussie. Maar dit terloops!

Natuurlijk voelen we voor wijzigingen in de Staatsregeling van Curaçao, natuurlijk voelen wij er alles voor om de status te hervormen en in overeenstemming te brengen met de heersende toestanden en ideeën ten onzent. Dit is een aleszins rechtvaardige eis en de Nederlandse regering zou er verkeerd aan doen dit zo maar zonder meer als' iets onbelangrijks terzijde te schuiven.

Inhaerent verbonden met deze staatshervorming ligt ongetwijfeld het idee en grondslag, dat op de duur Curaçao meer zeggenschap krijgt en minder afhankelijk gesteld wordt van Nederland. Het is een kwaadaardig verzinsel te beweren, dat deze Ronde Tafel Conferentie slechts uit opportunistische overwegingen vóór Bogotá, zijn beslag moet krijgen.

Wij voelen niets voor die argumenten, maar daarom ook voelen wij alles voor de Ronde Tafel Conferentie.

De vertegenwoordigers van Suriname zijn reeds gekozen, het wachten is thans op Curaçao.

Wie zich op de hoogte wil houden van wat er leeft in de harten en hoofden van de bevolking kan in de gesprekken van de Curaçaoënaars het verlangen beluisteren naar een spoedige beslissing van de Staten in de quaestie, nl. het verkiezen en benoemen van de leden van bedoelde conferentie.

En de tijd dringt!

VOORUITGANG GECONSTATEERD.

Uit Batavia meldde de commissie der drie landen dat er kennelijke vooruitgang geconstateerd werd uit de vergaderingen der speciale technische comité's van Nederland en de Republiek, betreffende de resolutie over de order „staakt het vuren". De meeste vergaderingen werden te Batavia gehouden en hadden een vlot verloop. Ook de sfeer tijdens de besprekingen was erg vriendelijk.

CURAÇAO

„ARUBAANS OPENBAAR ONDERWIJS" IN DE STATEN.

Gisterenavond kwamen de Staten in vergadering bijeen. Aanwezig waren deheren Jonckheer, Yrausquin, Vromans, mr. Henriquez, Visser, De Jongh, Smeets en de voorzitter Römer. In snelle volgorde werden de ingekomen stukken behandeld. Een brief van het Volkscomité, waarin klachten tot uiting werden gebracht in zake de houding welke de Staten hebben aangenomen t.a.v. een afvaardiging van Curaçao naar de Ronde Tafel Conferentie, vond mr. Henriquez een te belangrijk stuk om dit zo maar zonder meer als kennisgeving aan te nemen. Ook al had hij de brief in een wat elegantere vorm gezien, deze brief is echter van een grote bevolkingsgroep afkomstig, zodat spr. verzocht de brief naar de eerste ocmmissie te verwijzen. Wellicht kunnen de Staten dan beslissen wat hen in deze te doen stond.

De voorzitter deelde mede dat de levensmiddelen index van 278.1 naar 270.8 is teruggelopen; de textiel prijzen daarentegen liepen op van 464 tot 468.2%.

Voorts was een verzoek van de CUROM om de jaarlijkse subsidie ad ƒ 6000 tot ƒ 12.000 te verhogen.

De rondvraag was voor de Arubaanse afgevaardigde Yrausquin de gelegenheid om te klagen over de deplorabele toestand waarin het openbaar onderwijs verkeerde. Speciaal het gebrek aan lokalen, onderwijskrachten en leermiddelen belemmeren het onderwijs ten zeerste.

In dit verband wees spr. op de Julianaschool — die vijf jaar na haar eerste steenlegging niet meer aan de moderne eisen voldoet, als sardientjes zitten de kinderen — soms meer dan 50 — in een klas. Ook de Margriet- en Bernardschool deelden in de misère, terwijl voorts van de 30 leerkrachten, die na het bezoek van de inspecteur van onderwijs uitgekomen zijn, en slechts twee op Aruba te werk gesteld zijn, wel een sprekend bewijs dat ons eiland achtergesteld wordt bij Curaçao, aldus de afgevaardigde.

Spr. deed tenslotte een beroep op de Staten om in de kortst mogelijke tijd verbetering te brengen in deze toestand.

De heer E. Jonckheer was, naar hij mededeelde, voornemens om bij le openbare behandeling van de begroting de Staten voor te stellen aan het departement van onderwijs een ambtenaar toe te voegen, daar gebleken is dat genoemd departement te duur bezet is.

Hierna sloot de voorzitter de vergadering.

PASSAGIERSLIJST SS. „COTTICA".

Hr. C. Beck, Hr. A. C. Beerman, Mevr. L. Blauw—Krijgsman, Hr. C. Bouis, Pater J. A. van Brakel, Hr. en Mevr. S. Brongersma, Hr. W. J. Craner, Ir. R. M. Cumming, Hr. en Mevr. C. Donker en dochter, Mevr. C. M. Dudink—Weyts, Mevr. H. G. Eggersman—ten Cate, Hr. en Mevr. F. M. van Hasselt, Frater T. W. J. v.d. Hurck, Mevr. E. Iwema—Heidinga en 2 kinderen, Hr. A. B. Kooyman, Hr. en Mevr. P. M. Nevill, Hr. J. A. Nolte, Mevr. A. M. Plutters—van Kempen, Mevr. C. B. Rosenthal— ten Cate en 3 kinderen, Hr. en Mevr. L. P. J. M. Sauter, Hr. en Mevr. N. Schuit en 2 kinderen, Mevr. A. H. G. Selhorst—Geerdink en 2 kinderen, Hr. H. v.d. Stam, Mevr. E. Valkenburg—Bok en zoon, Mevr. A. J. Veltkamp—Koning en dochter, Hr. E. H. Zwart, Hr. H. J. J. Nietzman, Hr. M. J. Lenters, Hr. A. R. v.d. Brugge, Hr. W. F. Corter, Hr. H. Schipper, Hr. W. C. Harthoorn, Hr. L. C. van Santen, Hr. J. F. v.d. Klif, Hr. J. J. Lits, Hr. B. J. Boerhave, Hr. W. L. de Grave, Hr. H. F. Zweerman, Hr. J. H. Kuchlein.

DA COSTA GOMEZ OP CURACAO.

Gisterenavond was het vliegveld Hato in rep en roer toen reeds lang voor het middernachtelijk uur vele Curaçaoënaars te hoop waren ge-

M. F. DA COSTA GOEMZ.
Bai bini i Bini bai.

stroomd om Mr. dr. M. F. da Costa Gomez, die na een lange afwezigheid vannacht met een KLM constellation op Hato gearriveerd is te begroeten. Nauwelijks was het vliegtuig geland, de landingsbrug aangeschoven of de meester-doctor verscheen in de deuropening. Het volkslied weerklonk en een enthousiaste menigte — gewapend met borden, waarop politieke leuzen stonden vermeld, — gaf aan hun opgekropt gemoed uiting in een langdurige ovatie.

Mr. dr. da Costa Gomez zag er vermoeid uit en gaf op onze vraag, wat de rede van zijn onverwachte komst op Curaçao was, slechts ten antwoord, dat het zijn taak was om de mensen hier in te lichten. Er heerst ten aanzien van vele vraagstukken nog al veel misvattingen, aldus de meester-doctor.

Na de douane formaliteiten werd hij hartelijk welkom geheten door de voorzitter van het Volkscomité, de heer Davelaar.

Hierna schreed mr. Gomez door een in het Hato gebouw gevormde haag van politieke medestrijders.

De Caecilia band zorgde voor pittige marsmuziek.

Wij hopen dat de meesterdokter met zijn hier in Curaçao gestelde taak meer succes zal oogsten, dan indertijd met de besprekingen ten aanzien van de dollar-kwestie.

VENEZOLAANSE FILMSTER ROBERTO HERNANDEZ VERTREKT.

Roberto Hernandez heeft verschillende Spaanse films op zijn naam staan, o.a. „Canta Claro" in 1943 vervaardigd en naar een scenario van Romolo Gallego. Een anderefilm is de Mexicaanse rolprent „Sangre en la Playa", die over enige maanden in Cinelandia vertolkt zal worden.

In een onderhoud verklaarde ons Roberto Hernandez — die reeds van 1932 af aan de film verbonden is — dat het in zijn bedoeling ligt om volgend jaar met Evita Muñoz op te treden in de speelfilm: Una parodia de la fantasma de la Opera.

Vanuit Hotel Washington werd hem een serenade aangeboden door de filmoperateur Palacios van Cinelandia en enige vrienden. Inmiddels is Hernandez weer vertrokken.

ROETERDEROET KWAM VANOCHTEND.

De afschuwelijke roetmaker Roeterderoet bezocht hedenmorgen weer Otrabanda en maakte alles weer zwart, vies en klefferig. Het was weer een gruwelijke ergernis, niet voor de leden van de roetcommissie, die zich schijnbaar nergens wat van aantrekken, maar wel voor de bewoners voor het stadsdeel Otrabanda. De roetplaag is een chronische plaag, die al jarenlang bestreden wordt met klachten, maar nimmer met dalen.

Roeterderoet is er, heren van de commissie. Doet eens wat. Statenleden, op Otrabanda wonen mensen, die niets van Roeterderoet willen hebben. Zij haten Roeterderoet. Helpt dat scharminkel verdrijven.

CURAÇAO BEHOORT TOT DOLLAR-AREA.

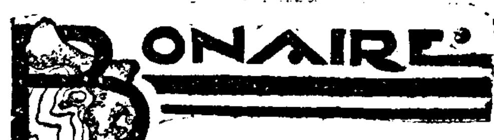
De delegatie van Curaçao, die op basis van de voorlopige overeenkomst, enige weken geleden met het Departement van Financiën gesloten, te Londen onderhandelingen gevoerd heeft met de Britse Schatkist, inzake de door de Britse regering afgekondigde conversiestop van ponden in dollars, en de onhoudbare toestand, welke dientengevolge voor de Curaçaose petroleumndustrie entstaan was, is er in geslaagd met de Britse Schatkist een zowel voor Groot Britannië als Curaçao en Nederland bevredigende overeenkomst aan te gaan.

De Gouverneur van Curaçao, Z. Exc. dr. P. Kasteel deelde dit goele nieuws mede aan de redacteur van „De Tijd" mede. De overeenkomst behelst, dat de complete sterling-opbrengs van de Curaçaose olieexport converteerbaar in dollars zal worden gesteld en wel met terugwerkende kracht tot 21 Aug. 1947. De partijen zijn overigens in algehele verstandhouding overeengekomen, dat Curaçao tot het sterlingblok zal blijven behoren, met dien verstande, dat het door Groot Britannië in zoverre beschouwd zal worden te behoren tot de dollar-area, dat het prioriteit krijgt voor alle export, die Curaçao in dollars zal betalen. De betekenis van deze overeenkomst is behalve om haar financieel-economische aspect, des te belangrijker als men zich realiseert, dat zij de vrucht is van onderhandelingen tussen drie gelijkwaardige partijen, Nederland, Groot Britannië en Curaçao, waarbij Curaçao inderdaad niet als koloniaal gebied gefungeerd heeft, doch als economisch zelfstandig agerende partner krachtens de Nederlandse Rijkswetgeving... .. ..

Er is reden om aan te nemen, dat het Britse politieke inzicht het aanvankelijk gerezen misverstand heeft overwonnen en de zelfstandige positie van Curaçao, zeer onderscheiden van de status van koloniaal gebied, heeft erkend. Zowel economisch als politiek is de thans gesloten overeenkomst voor alle partijen gunstig en van versrekkende betekenis.

PRINCE MAJAHARA IN ZEEMANSHUIS.

Het Bestuur van het Apostolaat ter Zee (Afd. Curaçao) heeft het genoegen alle zeelieden en militairen, alsmede medewerkenden, uit te nodigen voor een voorstelling te geven door de beroemde CALYPSO-ZANGERS:
LORD BEGINNER en KITCHENER
en de befaamde goochelaar:
PRINCE MAJAHARA,
op Zondag 23 November a.s. des avonds van acht uur tot half tien in het Zeemanshuis.

WEGENAANLEG.

In de Playa en Playa p'abao is de weg langs de zee voorzien van een teerlaag, zodat ze nu beter te berijden is.

Tegenover het huis van de Gezaghebber is men bezig een park in te richten. Men is vol verwachting hoe het worden zal.

STRAATVERLICHTING.

De straatverlichting is in de Playa uitgeberid en aanmerkelijk verbeterd door sterkere lampen op de voornaamste plaatsen.

Ook Rincon verheugt zich over over meer straatverlichting, welke binnenkort komen gaat. Nu men er de motor van het voormalig kamp in gebruik genomen heeft, is het licht veel beter geworden.

KERK IS KLAAR.

Sinds Dinsdag waait boven de nieuwe kerk de vlag uit. Want na een dag hard werken zijn eindelijk de twee eerste grote spanten van het kerkschip gestort. Gedurende drie a vierweken zullen ze in de bekisting blijven om te drogen en hard te worden. Ondertussen zal men het dak boven het priesterkoor afmaken.

FRATER DIONYSIO OVERLEDEN.

Gisteren overleed in de leeftijd van 70 joar de Eerw. frater M. Dionysio, in de wereld Petrus Adv. de Pijper geheten. Frater Dionysio, werd in April 1946 in het ziekenhuis opgenomen en heeft sindsdien zijn ziekbed niet meer kunnen verlaten.

Op 13 Nov. 1894 trad hij in de Congregatie der Fraters te Tilburg.

Na zijn studie voor onderwijzer vertrok hij naar Curaçao, alwaar hij 15 October 1899 aankwam. Gedurende 48 jaren was hij werkzaam aan de verschillende fraterscholen, eerst op het Spaanse Internaat, maar was daarna lange tijd Hoofd van de St.-Jozefschool te Pietermaai. In 1927 vertrok hij naar Aruba, waar hij twee jaren werkzaam was. Van 1929 tot 1945 stond hij op Bonaire voor de klas, en was daar herhaaldelijk waarnemend Overste van het Fraterhuis.

Hij heeft zich door zijn eenvoudige hartelijke omgang veel vrienden verworwen. In alles stelde hij belang, maar vooral de flora en fauna van de drie eilanden heeft hij met ijver bestudeerd.

Hij was een voorbeeldig religieus en ijverig opvoeder, die door zijn ziekbed van ruim 1½ jaar, veel zegen over de Curaçaose jeugd heeft afgebeden.

Moge O.L.H. hem spoedig het loon geven voor zijn werken.

K.S.C.

Voetbal:

hedenmiddag 4 uur Douanekantoor — Ontvangerskantoor.

Zondag 10 uur: Baseball: Sithoc — Los Cardinales.

4 uur — final Mgr. Verriet trophee D.B.O. — De ster na de wedstrijd uitreiking van de beker.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „Northwest Out-WEST-END: çen en en post" Zaterdag 7 uur en Zondag 10.30 a.m. en 8.30 p.m.

„Shine on Harvest Moon" Zondag 4.30 uur.

„Throuw a saddle on a star" Zondag 6.30 uur.

„Hit Parade 1947" Zaterdag 9 uur.

ROXY: „They were sisters" Zaterdag 7 en 9 uur; Zondag 10.30 a.m. en 8.30 p.m.

„Border Bandit" Zondag 4.30 uur.

„De Zanger van Leningrad" Zondag 6.30 uur. Prins Majahara met Calypso-zangers.

CINELANDIA: „Carnival in Costa Rica" Zaterdag 8.30 p.m. en Zondag 8.30 p.m.

„Blazing Frontier" Zaterdag 6.30 uur.

„West of Alamo" Zondag 6.30 uur.

MEDISCHE DIENST: De dienst in het stadsdistrict wordt waargenomen vanaf Zaterdag 22 November 6 uur n.m. tot Zondag 23 November 8 uur n.m. door de Gouvernements geneeskundige Dr. P. E. Nassy, Plantersrust no. 7, tel. 2243.

WIT GELE KRUIS: De dienst van wijkverpleging wordt tot en met 29 November as. waargenomen door Zuster Kerkhoven, Habaai, telefoon 2341.

APOTHEKEN: De avonddiensten tot en met 28 November as. worden waargenomen door: wereld schrijft; 21.35 Anglo-Amerikaanse muziek, ons aangeboden door de firma La Bonanza; Botica Excelsior (Punda), Herenstraat 4, telefoon 2004 en door Botica Emma (Otrabanda) Bredestraat no. 159, telefoon 1636.

R.K. ZEEMANSHUIS: Optreding Prins Majahara 8 uur Zaterdag.

CUROM:

Zaterdag 22 Nov.: 18.30 Muzikale uitzending door de Jeugd (P.); 18.50 Dinermuziek; 19.20 Uitzending in het Papiament; 19.35 De band van de week; 20 Nieuws; 20.15 Programma van en voor de Militairen; 20.45 Men vraagt en wij draaien; 21.30 De denen geeft dit blad op: 1- de on-22 Radio-firmament; 22.25 Het voornaamste nieuws.

Zondag 23 Nov.: 9 Orgelmuziek en Prot. kerkdienst; 10.30 Zondagmorgenmelodie; 11.30 Kathoieke morgenwijding; 12.00 Programma-overz. 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 Vervolg lunchmuziek; 13 Sluiting; 18.30 Uitzending voor de Katholieke Jeugd; 18.50 Dinerziek; 19.20 Uitzending in het Papiament; 19.35 Operettemuziek; 20 Nieuws; 20.15 Concertmuziek; 20.30 Caraibisch overzicht; 20.45 De Mikado van Sullivan; 21.55 Het voornaamste nieuws.

Maandag 24 Nov.: 12 Programma-overz.; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 Intermezzo.

P.C.J.

18.30 Kinderuitzending; 19.00 Nederlandse liedjes; 19.15 Gramofoonplaten (nieuw); 20.00 Programma-overzicht; 20.02 Ned. en Ind. nieuws; 20.30 Vertrouwde klanken; 21.16 Ned. Strijdkrachten, Jan Corduwener; 21.47 Proeven Helicopter op Ypenburg.

P.C.J.

20.10 Concertvebouw orkest; 21.00 Indisch nieuws; 21.07 Een half uur in drie-kwart maat; 21.38 Lof uit de kapel van de Fraters van Tilburg; 21.58 Nederlands nieuws; 22.15 Happy Station.

Nieuws van Overal

WALLACE OP TOURNEE.

Henry Wallace sprak te Atlantia in Georgië tot een niet-geselecteerd publiek in een negerkerk. Atlantia ligt in het hart van het Zuiden. Wallace sprak tegen Wallstreet, de algemene militaire dienstplicht, het rassenonderscheid en tegen, wat hij noemde, de publieke hysterie betreffende het communisme: De Baptistenkerk was tot de uiterste hoeken gevuld met ongeveer 3000 mensen. De politie was in de kerk aanwezig.

NIEUWS IN HET KORT.

— Het arbeidskrachtentekort in Holland bedraagt ongeveer 100.000 personen, waaronder 75.000 mannen en 25.000 vrouwen.

— Op de jaarlijkse vergadering van de Holland Society New York, ontving Herbert Hoover de Society's gouden medaille voor „diensten aan het mensdom".

— De Algemene vergadering van de Uno heeft definitief goedgekeurd dat de volgende zitting van het volgend jaar in Europa gehouden zal worden.

De behandeling van de Rijksbegroting

Aan de antwoorden, die minister-president L. Beel gaf op vragen der Kamerleden naar aanleiding van de Rijksbegroting, ontlenen wij het volgende:

Ik kom dan allereerst tot de geachte afgevaardigde Schouten, die teruggekomen is op vraag van de geachte afgevaardigde Tilanus, waarop ik tot mijn leedwezen verzuimd heb antwoord te geven. Deze vraag betrof het deelnemen van de in Indonesie vertoevende militairen aan de eventuele verkiezingen in het volgend jaar. Ik kan beide afgevaardigden mededelen, dat deze vraag op 't ogenblik zen onderwerp van studie uitmaakt in de sub-commissie voor technische herziening van de kieswet, de sub-commissie van het Centraal Stembureau.

Resultaat van die arbeid ziet de Regering tegemoet Ik kom thans aan de beantwoording van de rede van den heer Schouten in tweede termijn, wat betreft het Indonesische beleid.

De geachte afgevaardigde Schouten heeft zich erover beklaagd, dat mijn beantwoording van zijn rede in eerste termijn, voor wat betreft het Indonesisch beleid geen nieuwe gezichtspunten heeft opgeleverd, niet volledig geweest is en daarbij niet consequenties getrokken zijn welke volgens geachte afgevaardigde uit veranderde omstandigheden zouden voortvloeien. Ik ben mij volkomen bewust, dat ik bij die beantwoording geen nieuwe gezichtspunten heb geopend. De ontwikkeling der gebeurtenissen sedert mijn laatste verklaring van deze Kamer op 23 September jl. gaven — de heer Romme heeft ook daar reeds opgewezen — daartoe ook geen aanleiding. Ik mocht reeds stellen, dat ik indien ik volledig had moeten zijn, in herhaling had moeten treden van wat vroeger in deze zaal al uitvoeriger werd behandeld.: Consequenties uit het falen der onderhandelingen na de nota van de Commissie-Generaal van 27 Mei ll. heeft de Regering wel degelijk getrokken. Zij is immers enkele maanden later tot politieke actie overgegaan en heeft bij herhaling verklaard aan die actie een meer beperkte strekking toe te kennen dan de geachte afgevaardigde juist acht. Op hetgeen Schouten heeft gezegd met betrekking tot de beginselen in de overeenkomst van Linggadjati, in tegenstelling dus tot overeenkomst zou ik na hetgeen de Heer Romme hierover reeds gezegd heeft, niet nader willen ingaan. Ik onderschrijf in dit opzicht volkomen het betoog van Romme. Dat de politieke actie ook al zal ik die op zichzelf niet volledig geslaagd noemen, niet doeltreffend gebleken is, kan ik Schouten niet toegeven. De Heer Romme heeft hierop reeds gewezen, maar moet op dit punt toch nog even dieper ingaan. Wanneer wij bedenken, dat als gevolg van deze politieke actie de benauwenis der belegerde steden opgeheven is, dat voor grotere gebieden, die bezet zijn de voedselvoorziening verbeterd is, dat het begin van de partiële economische reconstructie mogelijk gemaakt is, dat het Staatkundig beginselprogramma van Linggadjati in uitgebreider gebied doorgevoerd en dat steeds meer Indonesische nationalisten zich bereid verklaren aan de verwezenlijking van dat program mede te werken, wanneer wij dit alles bedenken, dan meen ik dat wij niet zullen spreken in de zin zoals door de heer Schouten gedaan. De mogelijkheid is bovendien geschapen, dat de Commissie van goede diensten beeindiging van de vijandelijkheden bevorderen en tot vervulling der voorwaarden, nodig voor het voeren van nieuwe onderhandelingen, zal bijdragen. Ik geef overigens de heer Schouten gaarne toe, dat de oplossing dezer problemen nog niet bereikt is en dat deze oplossing én voor Indië én voor Nederland spoedeisend is. Gedachtewisseling hierover met de heer Schouten heeft altijd iets onbevredigends, omdat de Regering vele van zijn bedenkingen onderschrift, maar desalniettemin andere factoren meent te moeten overwegen. Terecht heeft de heer Romme erop gewezen, dat het onverantwoord was resultaten, die met politieke actie bereikt zijn, in gevaar te brengen door tegen de beslissing van de veiligheidsraad in te gaan en ons met de rug daartegen te stellen. Probleemstelling, zoals Tilanus dit gedaan heeft — de heer Romme heeft hierop ook gewezen — dat namelijk met een dag doorgaan eigenlijk alle problemen zouden opgelost zijn, kan de Regering niet als juist aanvaarden.

Ik moge ook in verband met hetgeen de heer Romme gezegd heeft ten aanzien van een artikel in de 'Volkskrant' erop wijzen, dat doeltreffendheid der politieke actie ook steeds moet gezien worden in het licht van de beperkte opzet en opzet van de doelstelling van de actie en dat die doelstelling bij beëindiging der actie grotendeels was bereikt. De heer van der Goes - van Naters heeft nog iets gevraagd in verband met de voorgenomen reizen van de Ministers Indonesiëwaarts.

Ik moge beginnen erop te wijzen, dat van de zijde der Regering officieel nooit iets is gepubliceerd over een reis. Of en zo ja, op welke tijdstip de Ministers Indonesiëwaarts zullen gaan zal de Regering zelf beoordelen en dat hangt af van de omstandigheden en van het verloop van zaken. Als het tijdstip daarvoor gekomen is, dan zal Regering hierin beslissen. Op dit ogenblik is dat tijdstip nog niet aanwezig.

Van her en der

PRINS PHILIP.

Officieel werd bekend gemaakt, dat de gemaal van prinses Elisabeth voortaan betiteld moet worden als prins. Zijn officiële titel zal zijn: Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Philip, hertog van Edinburg. Er werd aan toegevoegd, dat hij een Britse prins is.

MOTOR PECH.

Prinses Juliana en Prins Bernhard die na het huwelijk van de Britse Prinses hedenmorgen naar Nederland zouden vliegen, konden wegens motor defect Londen niet verlaten.

KONIKLIJK BESLUIT.

Het Koninklijk Besluit inhoudende bepalingen omtrent het tijdstip, de neerlegging en de uitoefening van het Koninklijk gezag door H. M. Koningin Wilhelmina, heeft als datum van hervatting daarvan genoemd, 1 December 1947.

Naar de ANP verneemt, is terzake het nieuwe besluit niet waarschijnlijk, zodat inderdaad verwacht mag worden dat Hare Majesteit met ingang van boven vermelde datum haar hoge taak weer zal kunnen opnemen.

ONRUST IN ZUID ITALIE.

In de door stakingen geteisterde Italiaanse provincie Apulië, een landbouwstreek in Zuidoost Italië, hadden gisteren bloedige schermutselingen plaats, waarbij drie of vier personen gedood werden. Volgens de onafhankelijke Messaggero zouden op zijn minst dertien anderen gewond zijn. Zeven van hen zijn leden van het politiecorps, die hun wapenen in zelfverdediging gebruikten. De verkeersverbindingen in de streek werden zodanig bemoeilijkt, dat het laatste nieuws over het oproer nog niet bekend is.

BEURSNOTERINGEN AMSTERDAM.

Conversielening 97¾; Koninklijke 401¾; Unielever 286½; Philips 357; AKU 160¼; Nederlandse Scheepvaart Unie 189; HVA 224 ½; Deli Mij. 163; Amsterdamrubber 157½.

Het Beursoverzicht van de Koninklijke is weer overheersend. Van een opening met 401 steeg het tot 404.

DR. PFEIFFER OVERLEDEN.

Op 17 November jl. stierf te Amsterdam de bekende directeur van het Amsterdams laboratorium van de Bataafse Petroleum Maatschappij, Dr. J. P. Pfeiffer, die op 58-jarige leeftijd na een langdurige ziekte kwam te overlijden.

NIEUWS IN HET KORT.

Het Zweeds vliegtuig, dat door de mist tegen een berg gevlogen is in de omgeving van Salerno, is geborgen. Er waren 20 doden en 8 gewonden.

— Bij Vlissingen is het Deens schip „Metterskau" aan de grond gelopen.

— Een Grieks schip bracht het er niet beter af en strandde eveneens in de buurt van Vlissingen.

— Deaanvaring van de „Volendam" met de spoorbrug in Suez heeft geen persoonlijke ongelukken ten gevolge gehad.

— De aanvaring van de „Voten zullen ook dit jaar in Nederland bij eventuele stremmingen in het verkeer door ijsgang op de rivieren, de luchtverbinding tussen de verschillende eilanden onderhouden.

— De helicopter zal goed van pas komen, daar deze niet aan landingsruimte gebonden zal zijn.

— Om mede te werken aan het streven van de Ned. Regering de prijzen te drukken, hebben de Ned. Spoorwegen met ingang van 1 Januari de abonnementsprijzen met ongeveer 50% te verlagen.

— Los Angeles is Dinsdag door een vrij ernstige aardbeving getroffen. Er wordt geen melding gemaakt van schade aan gebouwen.

Verloofd

JULIO JARDINE

en

LILIA M. I. GOELOE

Aruba, 18—11—'47 San Nicolaas.

Wegens vertrek van den Heer L. R. DEUTEKOM zal met ingang van 21 November 1947 de functie van HOOFDVERTEGENWOORDIGER worden overgedragen aan den Heer J. F. HOOYBERG

Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Mij N.V

Hoofdagentschap

Onderzoekingstochten in Suriname

Verleden week sprak professor Dr. A. A. Pulle voor de PCJ-microfoon.

De interessante rede luidde als volgt:

In 1900 verscheen er bij de uitgeversfirma De Bussy in Amsterdam een kaart van Suriname in kleurendruk op de schaal 1 : 500.000. Ze berustte op een in 1882 uitgegeven kaart van Cateau van Rosevelt en van Lansberge, welke kaart was aangevuld met de resultaten van de opmetingen van de gouvernements-landmeter W. L. Loth en van vele andere personen. De kaart was door Loth getekend en tot 1898 bijgewerkt. Als men haar bekijkt dan treft het direct, dat vkn de grote rivieren alleen de grensrivieren Corantijne en Marowijne tamelijk volledig bekend waren. De andere rivieren staan er niet verder op dan tot hoogstens de 4e graad N.B., dus tot aan de breedtegraad die juist door he midden van Suriname loopt.

Wat ten Zuiden daarvan ligt — en dat is dus de helft van de oppervlakte van het land, is volmaakt blanco. De grens met Brazilië is alleen in het Oosten aangegeven door het min of meer gefantaseerde Toemoekhoemakgebergte. Verder komt er van het bergland niets op de kaart voor met uitzondering van enige direct aan de rivieren gelegen heuvels. De Suriname-rivier kent men tot Goddo aan de Voltzberg. Van het tussen de rivieren gelegen gebied is alleen een strook tussen Saramacca en Suriname op de hoogte van Brokopondo enigermate bekend.

Het toeval wil, dat juist in het jaar, dat deze kaart verscheen, een nieuwe exploratie-tocht werd ondernomen, die de ileiding vormde tot een grote serie van 7 expedities. Deze eerste reis werd gemaakt door de geoloog Dr. H. van Capelle, die daarover een zeer leesbaar reisverhaal heeft geschreven met de titel „De Binnenlanden van het District Nickerie".

De reis van Van Capelle werd in hoofdzaak door particulieren en Maatschappijen betaald, maar ook H.M. de Koningin had door een gift van Hare belangstelling blijk gegeven. Grote ontdekkingen heeft Van Capelle niet gedaan; daarvoor was de duur van van de expeditie — twee maanden — veel te kort. Er is topografisch niet veel nieuws voor de dag gekomen.

In 1901 begon men de zaak echter op grotere schaal aan te pakken. Op initiatief van de „Vereniging voor Suriname" te Amsterdam en met steun van het Koninkrijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap en van de Maatschappij tot Bevordering van het Natuurkundig Onderzoek der Nederlandse Koloniën, van de Regering en van particulieren, vertrok in 1901 de Coppename-expeditie naar Suriname.

Zij stond onder leiding van de majoor bij de topografische dienst L. A. Bakhuis en verbleef van Augustus tot midden November in het stroomgebied van de Coppename.

Behalve de bovenloop van de beide takken van de rivier, ontdekte men midden in Suriname de Wilhelmina-keten, het Bakhuis-gebergte en de Emmaketen met de 1080 m. hoge Hendriktop. Deze bergen werden wel is waar niet beklommen, maar hun ligging werd door triangulatie vastgesteld. Aansluitend bij de Coppename-expeditie werd de Saramacca-expeditie uitgerust. Deze was van eind October 1902 tot eind April 1903 in het binnenland. Zij stond onder leiding van de luitenant ter Zee A. J. van Stockum en exploreerde de bovenloop van de Saramacca en de Toekoemoetoe-rivier, beklom de Janbasigado en de hoge Hendriktop en nog een tweetal andere bergtoppen in het stroomgebied, waardoor weer ander bergland bekend werd. De Gonini-expeditie onder leiding van de kapitein A. Franssen Herderschee exploreerde van Juli 1903 tot Januari 1904 de Gonini-R., ontdekte het Lely-gebergte, een deel van het Oranje-gebergte en een nieuw deel van het Toemoekhoemakgebergte en verkende bovendien de Lawa en de Litanie.

Zij werd bijna direct gevolgd, namelijk van Juli tot December 1904 door de Tapanahoni-expeditie onder dezelfde leiding en deelnemers. Men exploreerde het bovenstroomgebied van de Tapanhoni en de Paloemeu, bereisde een deel van het Toemoekhoemakgebergte en kwam in aanraking met de Trio Indianen van de Boven-Paloemeu.

Van Juli tot December 1907 had onder leiding van de luitenant ter Zee C. H. de Goeje de Toemoekhoemak-expeditie plaats. Dit was in hoofdzaak een landtocht vanaf het brongebied van de Paloemeu tot aan het stroomgebied van de Sipaliwini.

De grote savanna's aan de Zuidgrens werden hierbij ontdekt en nauw contact werd verkregen met de daar wonende Indianen. Van Juni tot November 1908 had vervolgens onder leiding van de luitenant ter Zee J. G. W. J. Eilerts de Haan de expeditie naar de Suriname-revier plaats. Verschillende onbekende toppen werden beklommen en van daar uit werden andere oppen en ketens topografisch vastgelegd. Men ontdekte bovendien de Lucie-rivier, een grote zijrievier van de Corantijne. Om het programma af te maken werd van Juli 1910 tot 1 April 1911 de Corantijne expeditie ondernomen. Wederom was Eilerts de Haan leider, maar hij overleed reeds op 29 Augustus 1910 aan de bron van de Gran Rion aan een malaria met complicaties. Zijn medereiziger de luitenant ter zee C. C. Käyser zette de tocht voort; hij verkende de Lucie-rivier, de Boven-Corantijne en de Sipaliwini en had aanraking met de Indianen aldaar.

In 1912 was dus een groot deel van het binnenland globaal bekend geworden. De witte plekken op de kaart waren zoal niet geheel verdwenen, dan toch tot kleine afmetingen teruggebracht. Nog slechts bekend waren echter het Bakhuis-gebergte en de Wilhelmina-expeditie even gezien was. Op initiatief van Professor Dr. G. Stahel is een poging ondernomen om deze leemte aan te vullen. De expeditie, waarvan hij de leiding had en waaraan zijn naam is verbonden, is de langste en moeilijkste van alle grotere reizen geweest. Zij duurde van 5 Januari tot eind November 1926, dus 11 maanden en vertrok via de Suriname-rivier, ging over land naar de Lucie-rivier en bereikte zo de Corantijne, die nog eens tot haar bronnen werd opgevaren.

Moeilijke landtochten in het Wilhelminagebergte en naar de voet van de daar onbeklimbare Tafelberg waren ermee verbonden. Ondanks de zware tegenslagen, vooral veroorzaakt door ongeschikt, weinig gedisciplineerd en onwillig personeel, dat trouwens in hoge mate door ziekten werd geteisterd, waren toch belangrijke topografische resultaten bereikt.

Deze toch heeft geleerd, dat een zo langdurige land- en rivierreis in Suriname geen resultaten kan opleveren, die evenredig zijn aan de daaraan bestede tijd, kosten en inspanning, omdat het niet mogelijk is in Suriname personeel te krijgen, dat het zo lang in het bos uithoudt. De mogelijkheid om door fotograferen vanuit een vliegmachine tot een nauwkeurige topografische kennis te komen en het land in kaart te brengen, heef langdurige en kostbare expedities als die van Stahel thans overbodig gemaakt en de volgende wetenschappelijke expeditie, die thans op het programma staat van de Natuurwetenschappelijke Studiekring voor Suriname en Curaçao te Utrecht en zich in voorbereiding bevindt, zal van topografische ontdekkingen afzien en zich beperken tot een gecoördineerd detailonderzoek op bodem-morphologisch, botanisch en zoologisch gebied van verschillende zorgvuldig uitgezochte kleine terreinen.

Van de zoëven genoemde serie van 7 expedities is er slechts één, waaraan men een natuurwetenschappelijk onderzoeker met een speciale taak heeft verbonden. Da is de Saramacca-expeditie, die ik als jong botanicus heb meegemaakt en waarop ik dermate onder de bekoring ben gekomen van de Surinaamse flora en vegetatie, dat dit onderwerp mij mijn gehele leven heeft vastgehouden. Ik heb Suriname niet altijd van de beste zijde leren kennen. Mijn expeditie zou oorspronkelijk op 1 Juli 1902 uit Nederland vertrekken; maar Paramaribo had juist een epidemie van gele koorts achter de rug, die op 1 Juli nog niet geheel verdwenen bleek te zijn, zodat het nuttig werd geoordeeld de reis tot 1 October uit te stellen. Dientengevolge waren wij in Maart 1903 nog aan de Boven-Saramacca.

Het ongeluk wilde, dat in 1903 de grote regentijd reeds in Maart inviel, zoals uit de later gepubliceerde neerslagcijfers is te zien. De uitrusting van de expeditie was daarop in het geheel niet berekend en bovendien had de tocht een maand langer geduurd dan met de beschikbare voorraad levensmiddelen overeenkwam. Wij hebben er ons echter zonder noemenswaardige ziekten te krijgen, doorheen geslagen, waaruit men mag concluderen, als men wil, dat Suriname zelfs in de volle regentijd en in het oerwoud geen ongezond klimaat heeft.

ONS KONINKRIJK

KON. SHELL GAAT UITBREIDEN MET RUIM EEN MILLIARD.

De Koninklijke Ned. Petroleummy., bericht dat de inschrijving op nominaal 302.174.400 gulden aandelen aan toonder, verdeeld in aandelen van nominaal f 1000:— en onderaandelen ad f 100.— (nominaal), tengevolge delend in de winst over het boekjaar 1948 en volgende jaren, is opengesteld.

Deze inschrijving kan geschieden bij de Ned. Handelsmij, Amsterdamse Bank, Banque de Paris, et des Pays-Bas, Twentse Bank, Incasso Bank, Dunlop en Co Dunlop en Philips, gebrs. Boissevain, Heldringh en Pierson, R. Mees en Zonen, Pierson en Co, v. d. Hoop Offers en Zn, Hope en Co, Rotterdamse Bank en Schill en Capadose.

Storting op toegewezen aandelen moet plaats hebben in vrij geld op 15 Januari 1948.

Medegedeeld wordt dat een zeer sterke ontwikkeling van de Kon. Shell het noodzakelijk maakte een beroep te doen op de kapitaalsmarkt. De investeringen worden, voor wat het jaar 1949 betreft, geschat op 105 millioen pond sterling, of ruim elf honderd millioen gulden.

SURINAME

DE „OPSTAND" IN SURINAME.

Omtrent de „opstand" van Sanchez in Suriname is hier feitelijk weinig geschreven. De radio riep eerst het bericht rond, des avonds kwamen de bladen met het bericht. Daar bleef het bij. Het weergeven van wat feiten.

Uw correspondent heeft nauwkeurig nagezien welke bladen een eigen commentaar hebben gegeven en vergist hij zich niet, dan is „Het Vrije Volk" (social.) het enige. Dit blad noemt de „opstand" kinderlijk. Volgens „Het Vrije Volk" zouden Sanchez c.s. gehoopt hebben op de steun der Creoolse bevolking. Als twee redenen geeft dit blad op: 1) de ontoereikende zorg voor gedemobiliseerden in Suriname, het het vermeldt in dit verband de lofwaardige poging om Slootwijk te exploiteren, 2) de voorliefde voor mr. Buiskool in stede van mr. Brons, hetgeen in verband gebracht wordt met 's heren Buiskools strijdbaarheid, gebleken uit een boekje over Suriname.

Het Vrije Volk concludeert dat de opstand alleen als symptoom van belang was, en dat er haast gemaakt moet worden met de economische sanering van Suriname.